

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Кейс технології»
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма: «Соціальна робота та соціальна педагогіка».

Спеціальність: 231 Соціальна робота.

Галузь знань: 23 Соціальна робота.

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).

Викладач	Петровська Катерина Володимирівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/fdsso/structure-fdsso/kaf-social-pedagogy/composition-kaf-social-pedagogy/petrovsyka/
Контактний телефон	-
Е-mail викладача	ev_petrovska@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Щосереда з 13.00 до 14.00

Форма навчання	Кількість кредитів\годин	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Звітність
денна	4\120	10	14	96	залік
заочна		4	8	108	

Семестр: VI семестр

Мова навчання: українська.

Ключові слова: інноваційні технології, соціальна робота, кейс-стаді, ситуаційні завдання.

Мета курсу: сформувати систему знань і розвинути компетентності здобувачів вищої освіти щодо впровадження у професійну діяльність соціального працівника кейс-технології.

Предмет курсу: особливості застосування кейс технології в практиці соціальної роботи.

Програмні компетентності:

ЗК-3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-11 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

СК-2 Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

СК-18 Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

Результати навчання:

ПР-1 Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПР-3 Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПР-5 Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

ПР-10 Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

Зміст курсу:

Тема 1. Сутність та зміст кейс-технології. Концептуальні основи методу аналізу ситуацій. Сутність понять «кейс», «кейс-технологія». Історія виникнення кейс-методу. Передумови виникнення методу кейс-стаді. Особливості, історія та перспективи розвитку кейс-стаді у пострадянських країнах. Професійний шлях ідеолога кейс-методу, декана юридичного факультету Гарвардського університету, професора права Христофора Колумба Ленгделла. Призначення, мета застосування та проблеми методу аналізу ситуацій. Особливості та зміст діяльності некомерційної організації European Case Clearing House (ECSH).

Тема 2. Основні ознаки та типологізація кейс-технологій. Класифікація методів та кейсів за різними джерелами та їх основні завдання. Методи кейс – технології. Типи та жанри кейсів, способи їх представлення. Методологічна архітектура аналізу ситуацій: метод моделювання в аналізі ситуацій, методи розвитку творчого мислення. Класифікація проблемних ситуацій та кейсів. Загальна характеристика дослідницьких кейсів. Порівняльна характеристика різних класифікацій навчальних кейсів.

Тема 3. Архітектура і дизайн методу кейс-стаді. Конструювання кейсів: принципи, методи, творчий процес. Структура кейса і принципи його побудови. Основні етапи створення кейсів. Вимоги до формату і структури кейса. Технологія діагностики ефективності кейсу. Вимоги до хороших кейсів. Отримання і використання емпіричного матеріалу при розробці кейсів.

Тема 4. Критерії оцінювання проходження кейсу. Поняття «Тест-кейси». Види тестових ситуацій, структура тестової ситуації, обов'язкові вимоги до тест-кейсів, необхідність тест-кейсів, параметри якісних тест-кейсів. Види та критерії оцінювання роботи учасників. Функції оцінювання роботи учасників. Методичні

принципи при оцінюванні презентації до кейсу. Оцінювання учасників дискусії як важлива проблема навчання за допомогою кейс-методу.

Тема 5. Кейс-технології в освіті. Кейс-технологія як сучасний тренд в освіті. Актуальність використання технології кейс-стаді в освітньому процесі. Структура заняття з використанням технології «кейс». Компетентності, які розвиває застосування кейс-технології в освіті. Рекомендації щодо порядку роботи з кейсом у вищій школі». Презентація кейсу викладачем. Індивідуальне ознайомлення студентів з текстом кейсу. Аналіз фактів та розроблення варіантів індивідуальних рішень. Командне обговорення кейсу. Розподілення функцій між членами команди й оформлення письмового звіту. Презентація результатів аналізу та рекомендацій. Колективне обговорення, дискусія, в якій беруть участь усі студенти групи. Підсумки й остаточна оцінка роботи команди та персонального внеску кожного учасника.

Тема 6. Метод case-study в соціальній роботі.

Застосування в соціальній роботі стратегії кейс-стаді. Кейс-менеджмент у соціальній роботі. Моделі кейс-менеджменту: модель інтенсивного втручання (Assertive Community Treatment Model and Intensive Case Management); клінічна модель кейс-менеджменту (Clinical Case Management); зосереджена на сильних сторонах модель кейс-менеджменту (Strengths-Based Case Management); універсальна брокерська модель кейс-менеджменту. Кейс-менеджмент у роботі з внутрішньо переміщеними особами. Кейс-менеджмент у ВІЛ-сервісі. Використання кейс-менеджменту у соціальному супроводі безробітних. Метод кейсів як інструмент формування соціальних компетенцій старших підлітків.

Тема 7. Експансія кейс-стаді у сферу громадянської самореалізації людей.

Метод аналізу ситуацій як засіб розвитку людських ресурсів. Кейс-стаді як інструмент осмислення та реалізації громадських ініціатив. Місцеве самоврядування як середовище для активного використання аналізу ситуацій. Перспективи використання кейс-стаді у сфері громадянської освіти.

Тема 8. Практика реалізації потенціалу методу аналізу ситуацій.

Метод аналізу ситуацій як засіб розвитку людських ресурсів. Ситуаційний аналіз та практика прийняття управлінських рішень. Кейс стаді: «Соціальне підприємництво та інклюзія»; «Соціальна політика мультикультуралізму: за і проти»; «Культура, бідність і ліберальна соціальна політика»; «Багатовимірний індекс бідності і бідність в Україні»; «Розбудова справедливого суспільства: проекти-антиутопії»; «Інтеграція ВПО в економічне життя громад».

Методи навчання: викладення теоретичного матеріалу з використанням опорного мультимедіа-конспекту; постановка проблемних питань, застосування міні-дискусії, виконання пошукових і творчих завдань із використанням теоретичного матеріалу; робота малих творчих груп; самостійний пошук необхідної довідкової інформації в різноманітних електронних ресурсах; консультації викладача. Семінарські заняття у формі тренінгів, дебатів, аналізу кейсів, а також написання самостійної роботи та участь у діловій грі.

Політика курсу: заняття проводяться у формі дискусій, мозкових штурмів; висловлювання власної точки зору заохочується; роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (50% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів); перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний); списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів); мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття; відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання; за об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: мультимедійне обладнання, інтерактивні дошки, ноутбук.

Система оцінювання та вимоги:

Поточний контроль

Денна форма

Тема 1.					
Лекційне заняття	Семінарське заняття	Самостійна робота	Індивідуально-дослідне завдання	Тестування за темою	Підсумкові бали
відвідування – 1	відвідування – 1 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	5	5	25
Тема 2.					
відвідування – 1	відвідування – 1 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	5	5	25
Тема 3.					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25

Тема 4.					
-	-	10	10	5	25
Тема 5.					
відвідування – 1	-	9	10	5	25
Тема 6.					
відвідування – 1	відвідування – 1 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	5	5	25
Тема 7.					
-	-	5	6	5	25
Тема 8.					
-	-	10	10	5	25
				Загалом	200
Підрахунок					
Середнє арифметичне 200 \ 4 кредити = 50 балів максимум / 35 мінімум					

Заочна форма

Тема 1.					
Лекційне заняття	Семінарське заняття	Самостійна робота	Індивідуально-дослідні завдання	Тестування за темою	Підсумкові бали
-	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 2.					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	9	10	5	25
Тема 3.					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	9	10	5	25
Тема 4.					
-	-	10	10	5	25
Тема 5.					
-	-	10	0	5	25
Тема 6.					
-	відвідування – 1 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 7.					
-	-	10	10	5	25
Тема 8.					
-	-	10	10	5	25
				Загалом	200
Підрахунок					
Середнє арифметичне 200 \ 4 кредити = 50 балів максимум / 35 мінімум					

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних, індивідуальних робіт тощо.

Нарахування рейтингових балів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання (не пізніше ніж за тиждень після проведення семінарського заняття), систематизованих для кожного з видів робіт та представлено на електронній навчальній платформі Moodle БДПУ.

Підсумковий контроль

Допуск до підсумкового контролю здійснюється якщо здобувач вищої освіти набрав прохідний бал (35 балів).

Підсумковий контроль здійснюється в усній формі (відповіді на перелік запропонованих питань).

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час заліку. Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K_1 + 3K_2 + 3K_3 + 3K_4}{n} + 50 = 100$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс;

n – кількість залікових кредитів;

50 балів – залік.

Поточний контроль								Середнє арифметичне за поточну роботу	Залік	Сума
Тема 1		Тема 2		Тема 3		Тема 4				
1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2			
25		25		25		25				
Тема 5		Тема 6		Тема 7		Тема 8				
5.1	5.2	6.1	7.1	7.1	7.2	8.1	8.2			
25		25		25		25				

Шкала оцінювання ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX
1-34	F

Список рекомендованих джерел:

Базова

1. Артеменко І. Е. Підготовка менеджерів соціальної роботи до застосування кейс-менеджменту у роботі з клієнтами. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. 2014. Вип. 1. С. 12–19.
2. Кейс-менеджмент внутрішньо-переміщених осіб: методичні рекомендації / Автор-упорядник: Гусак Н.Є. К., 2015. 62 с.
3. Кейс-технологія як спосіб формування життєвих компетентностей учнів. URL: <https://gordiuknadija.blogspot.com/2019/10/blog-post.html>
4. Основи кейс-технологій в освітньому процесі школи. URL: <https://www.pedrada.com.ua/article/1203-qqq-17-m2-08-02-2017-osnovi-keys-tehnology-v-osvtnomu-protses-shkoli>
5. Профілювання та кейс-менеджмент в сфері зайнятості населення: метод. посіб. [авт. кол.: О. Волгіна, Н. Гусак та ін.]; ПРООН в Україні, Проект «Підтримка реформ соціального сектору в Україні». К.: Ваіте, 2017. 72 с.
6. Савчук О. М., Галай А. О. Кейс-менеджмент у роботі з внутрішньо переміщеними особами. Наукові записки НаУКМА. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота, 2016. Том 188. С. 70-74.
7. Ситуаційна методика навчання: теорія і практика / упор. О. Сидоренко, В. Чуба. К. : центр інновацій та розвитку, 2013. 290 с.
8. Сурмін Ю. П. Кейс-метод: становлення та розвиток в Україні / Вісник НАДУ. 2015. № 2. С. 19-28.
9. Сурмін Ю. П. Кейс-стаді: архітектура і можливості. К.: Навч.-метод. центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2012. 336 с.
10. Сурмін Ю. П. Метод аналізу ситуацій (casestudy) та його навчальні можливості. Глобалізація і болонський процес: проблеми і технології : кол. Моногр. К. : МАУП, 2015. 800 с.

Допоміжна

1. Marion C. Standarts of practice for case management. Case Management Society of America, 2010. 30 p.
2. Каталог навчальних кейсів, ситуаційних вправ і ділових ігор для дисциплін спеціальностей освітньої галузі «Державне управління»: матеріали наук.- практ. конф. за міжнар. участю, Київ, 1 груд. 2011 р.: у 2 т. / за заг. ред. В. М. Сороко; уклад.: О. С. Бурба, Н. А. Денісова, Т. Б. Смолянська. К.: НАДУ, 2011. Т. 1. 92 с. ; Т. 2. 76 с.
3. Ковальова С. М. Кейс-метод у системі професійної підготовки майбутніх учителів у Великій Британії: дис. канд. пед. наук: спец. 13.00.04. К., 2012. 262 с.
4. Менеджмент соціальної роботи : навчальний посібник / О. П. Песоцька, Є. Г. Дєдов. Луганськ : Альма-матер, 2012. 110 с.
5. Орієнтація на клієнта: практичний poradnik для юриста системи надання БПД. Посібник /Автори Арцимович А.О., Бреус С.М., Гошовський В.Ю., Ібрагімова І.М., Кулішова Т.В., Марчук М.Є., Марчук Н.І., Мередова А.Х., Сінчук О.А./ Ред – Гриб О.К., Тертичка О.В. К.: Проект «Доступна та якісна правова допомога в Україні», 2019. URL: <https://qala-project-2.gitbook.io/robota-z-kl-ntami-pos-bnik/>
6. Практика від ВБО «Світло Надії». Ведення випадку (кейс-менеджмент) в роботі з внутрішньо-переміщеними особами // Практики громадських ініціатив. Допомога та підтримка внутрішньо переміщених осіб в Україні. К.: Проект ПРООН «Оперативне реагування на соціальні та економічні потреби ВПО в Україні», 2014. С. 36-39.
7. Савчук О. М., Галай А. О. Кейс-менеджмент у роботі з ВПО. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10815/Savchuk_Halaj_Keis-menedzhment.pdf
8. Сурмін Ю. П. Створення кейса: практичні поради / Ю. П. Сурмін, О. І. Сидоренко. К. : Навч.-метод. центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2012. 48 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>
3. Медіатека ФДССО.
4. Електронна навчальна платформа Moodle БДПУ <https://edu.bdpu.org/login/index.php>.